

כ"ד אדר תשע"ז

22 מרץ 2017

לכבוד

מר שלמה דולברג, מנכ"ל

מרכז השלטון המקומי בישראל

תל - אביב

א.נ.,

הנדון: בקשה לתיקון תקנות המסים (גבייה) (קביעת הוצאות מרביות), תשע"א-2011

במהלך שנת 2011 פורסמו תקנות המסים (גבייה) (קביעת הוצאות מרביות), תשע"א-2011, אשר מטרתן היתה ליצור אחידות בסכומי הוצאות האכיפה אשר נגבו על ידי הרשויות השונות.

עד לפרסום התקנות, כל רשות קבעה לעצמה את הוצאות האכיפה לכל פעולה, תוך הסתמכות על כלל ההוצאות שנגרמו לרשות עקב ביצוע פעולות האכיפה, לרבות תשלומי רווח לחברות הגביה מטעמן. סכומים הגבוהים בעשרות אחוזים מהסכומים שנקבעו בתקנות כהוצאות מרביות.

עם כניסתן לתוקף של התקנות, הפחיתו כלל הרשויות את סכומי הוצאות הגביה עד לרף שנקבע בתקנות, כהוצאות מרביות.

בשנים האחרונות הוגשו מספר תביעות ייצוגיות כנגד רשויות מקומיות בהן התבקשו בתי המשפט לקבוע כי הרשויות אינן רשאיות להמשיך לגבות הוצאות אכיפה בגין פעולות האכיפה המתבצעות על ידן בהתאם לסכומים הנקובים בתקנות, וכי על הרשויות לגבות הוצאות אכיפה בהתאם להוצאות הישירות הכרוכות בכל פעולה בהתאמה בלבד ועד לגובה הסכום המקסימלי שנקבע בתקנות

ביום 19.03.15 ניתן פסק הדין בתיק ת"צ 10343-03-13 לייבוביץ' נ' עיריית תל אביב, שם נקבעו ראשי הפרקים בגינם יש לבצע את תחשיב ההוצאות הישירות הנובעות מכל פעולת אכיפה לצורך קביעת שיעור הוצאות האכיפה בהתאמה.

על פסק דין זה הוגשו ערעור בתיקים ע"מ 2748/15 מי אביבים נ' ליבוביץ' (בעניין ת"צ 21832-02-12), תיק ע"מ 2927/15 עיריית תל אביב נ' ליבוביץ' (בעניין ת"צ 21899-02-12 ות"צ 10343-03-13) ובתיק ע"מ 3191/15 ליבוביץ' נ' מי אביבים (בעניין ת"צ 10343-03-13) (להלן: "תיקי ליבוביץ').

תיקים אלו טרם נידונו.

בנוסף, ביום 29.07.13 ניתן פסק דין בתיק ת.צ 52061-01-13 שרה אברהם. על פסק דין זה הוגש ערעור בתיק עע"מ 6192/13 וביום 26.02.17 ניתן פסק דינו של ביהמ"ש העליון לפיו קבע ביהמ"ש העליון כי יש לגבות את ההוצאות הישירות בלבד, אך לא קבע מה יהיה הרכב "ההוצאות הישירות" והתיק הוחזר לדיון בבית המשפט לעניינים מינהליים.

כנגד עיריית באר שבע ושלוש רשויות נוספות, הוגשה תביעה זהה בתיק ת"צ 28014-01-16 צבי רובין נ' מי עיריית חולון ואח'.

לאור החלטת ביהמ"ש העליון כאמור בתיק שרה אברהם, נאלצנו, כל ארבע הרשויות בתיק זה, להגיש הודעות חדילה מגביית הסכומים הנקובים בתקנות ולגבות הוצאות גביה מופחתות, בהתאם לפרמטרים שנקבעו בפס"ד ליבוביץ כאמור.

לציון כי הוצאות הגביה בהתאם לסכומים הנקובים כיום בתקנות כסכומים מרביים לגביה, נמוכים כשלעצמם וגרמו לנזקים כבדים לרשויות המקומיות עם תחולת התקנות. על כמה וכמה, הפחתה של סכומים אלו וגביה בהתאם להוצאות הישירות בלבד, יגררו את הרשויות להוצאות גדולות מאד כפי שיובהר להלן.

ביטול ההסדר שהונהג עד כה בכלל הרשויות וקביעת הוצאות גביה שונות בכל רשות, תפגע באחידות בשיעורי ההוצאות, תרוקן את התקנות מתוכן ותשיב את המצב לקדמותו, טרם התקנת התקנות.

כידוע, מרבית הרשויות המקומיות פועלות בביצוע אכיפה גביה כנגד סרבני תשלום באמצעות חברות גביה חיצוניות המופעלות בהתאם למכרז.

בעיריית באר שבע, כמו עיריות רבות אחרות, משלמת הרשות לחברת הגביה עמלות כאחוז מתוך הגביה, בנוסף לתשלום הוצאות הגביה בהתאם לסכום המרבי הקבוע בתקנות.

מאחר והליכי ביצוע פעולות אכיפה כנגד חייבים הינו הליך ארוך וסבוך, הדורש השקעה כספית לא קטנה של הרשות וחברת הגביה, לא ניתן לתכלל עלויות אלו במסגרת הוצאות ישירות בלבד, כפי שמתבקשות הרשויות לעשות כעת לאור פסיקת בית המשפט העליון.

הוצאות האכיפה כוללות את כל התהליך המקדים לפעולת האכיפה, לרבות הערכות לקראת ביצוע ההליך. הליכים מקדמיים אלו לא נכללים במסגרת ההוצאות הישירות כפי שנקבע, אך הרשויות וחברות הגביה מחויבות בביצוען לצורך ביצוע הליכי גביה תקינים וחוקיים בהתאם לכל דין והנחיות היועמ"ש לממשלה בעניין.

מכאן, שהפחתת שיעורי הוצאות הגביה מתחת לנקוב בתקנות כסכום מקסימלי, עשוי להביא את חברות האכיפה להפסדים כבדים והפסקת העבודה מול הרשויות השונות ובכך להפסקת פעילות האכיפה המתבצעת כנגד סרבני תשלום, ובכך למעשה הקטנה ממשית של תקציבי העירייה מהכנסות בגין גביית חובות.

בנוסף, עקב הפחתת סכומי הוצאות הגביה בהתאם להודעת החדילה כאמור ועל מנת שלא להפר את ההסכם מול חברת הגביה, ייאלצו העיריות לשפות את חברות הגביה בגין הפחתת שיעורי הסכומים, באחוז מתוך ההפרש שבין סכומי הוצאות הגביה שנקבעו במכרזים לבין שיעורי הסכומים המופחתים. המדובר בעלויות גדולות מאד!

יתרה מכן יצוין כי גם הפחתה זו אינה מהווה חוסן לרשות בפני תביעות סרק עתידיות לעצם ביצוע תחשיבי הרשויות בעניין מה הן ההוצאות הישירות לכל פעולת אכיפה.

לאור כל המפורט לעיל, נראה כי מתבקש ומתחייב לתקן את נוסח התקנות ולקבוע סכומי הוצאות גביה קבועים ואחידים לכל פעולת אכיפה, באופן אחיד לכלל הרשויות או לחלופין לקבוע בתקנות כי הרשויות רשאיות לגבות את הסכומים המקסימליים, בלי קשר להוצאות הישירות.

אודה באם יפעל מרכז השלטון מקומי לתיקון התקנות בהקדם כמבוקש לעיל.

בברכה,

תומר ביטון, רו"ח

גזבר עיריית באר שבע
ויו"ר איגוד הגזברים
ברשויות המקומיות

העתקים:

מר חיים ביבס, יו"ר מרכז השלטון המקומי וראש עיריית מודיעין מכבים רעות
מר רוביק דנילוביץ', ראש עיריית באר שבע
גב' אבישג אבטובי, מנכ"ל עיריית באר שבע
עו"ד חיים טורקל, יועמ"ש עיריית באר שבע
מר איתי חוטר, סמנכ"ל כלכלה מרכז השלטון המקומי
עו"ד נועה בן אריה, יועמ"ש מרכז השלטון המקומי
עו"ד מירה סלומון, מנהלת המחלקה המשפטית מרכז השלטון המקומי